

Vážená maminko, vážený tatínku,

Vaše dítě bude na naší klinice operováno pro onemocnění, které se jmenuje:

APENDICITIDA (ZÁNĚT SLEPÉHO STŘEVA)

Co je to apendicitida?

Apendicitida je zánět slepého střeva, vznikající působením bakterií na sliznici červovitého přívěsku (apendixu) tlustého střeva. Vlastní příčina vzniku onemocnění není jednoznačná, většinou se uvažuje o zanesení bakterií do apendixu krví (z jiného ložiska v těle) nebo o podráždění imunitního aparátu, jehož buňky se v apendixu též vyskytují.

Akutní zánět má různorodý průběh a proto by mělo být každé dítě s narůstající bolestí břicha vyšetřeno lékařem.

Chronický (vleklý) zánět většinou způsobuje občasné bolesti většinou v pravém podbříšku bez dalších doprovodných příznaků. Než je stanovena diagnóza (a případně indikována operace) je nutno základními vyšetřeními vyloučit jinou možnou příčinu potíží.

Mesenteriální lymfadenitida (zánět mízních uzlin v závěsu střeva) je onemocnění, které se projevuje díky anatomickým poměrům v dutině břišní velmi obdobně jako apendicitida a je většinou nutné při větších bolestech toto onemocnění od zánětu slepého střeva odlišit za hospitalizace (pobytu v nemocnici). Toto onemocnění se neoperuje a ani se v jeho léčbě obvykle neužívá antibiotik.

Proč je třeba apendicitidu operovat?

Při akutním zánětu apendixu dochází při jeho neléčení k otoku stěny zánětem, oslabování a s postupujícím onemocněním může dojít k perforaci „prasknutí“ a vylití obsahu (stolice, hnis) do dutiny břišní. Následně pak může vzniknout zánět dutiny břišní (peritonitida), která je obtížně léčitelná s použitím vysokých dávek antibiotik. Před érou antibiotické léčby pacienti na perforovanou apendicitidu většinou umírali. Včasná operace pak této komplikaci zabrání a je nezbytným léčebným krokem.

Chronický zánět slepého střeva je indikován k operaci po vyloučení ostatních možných příčin bolesti (onemocnění močových cest, gynekologická, střevní – různé jiné typy zánětů či alergie na některou složku potravy; častou příčinou bolesti břicha bývají psychické podněty.).

Co je podstatou operace?

Operace zánětu slepého střeva spočívá v jeho odstranění (apendektomii). Operačně se z dutiny břišní odstraní ložisko zánětu a zabrání se tak jeho dalšímu rozvoji a přestupu na ostatní orgány. V případě diagnózy chronické apendicitidy se apendix odstraňuje s předpokladem, že odezní vleklé bolesti břicha.

Jsou dva základní operační přístupy:

- a) otevřená apendektomie – operační přístup z řezu stěny břišní v pravém podbříšku
- b) laparoskopická apemdektomie – přístupem ze 3 drobných operačních ran. Operuje se nástroji v dutině břišní, chirurg operuje na základě přenášení obrazy z břicha na monitor. Tato metoda umožňuje podrobné přehlédnutí nitrobřišních orgánů i malé pánve.

Co nás čeká po přijetí do nemocnice?

V případě akutního příjmu bude Vašemu dítěti proveden odběr krve, moči, sonografické (ultrazvukové) vyšetření břicha. Bude opakovaně prohlédnuto lékařem. O nutnosti akutní operace se rozhodne zpravidla do 24 hodin.

Při plánované operaci: po ukončení administrativního příjmu uloží sestry dítě na lůžko. Pokud jste přijati s dítětem, seznámte se, prosíme, s režimem oddělení (DOMÁCÍ ŘÁD) a prožijte klidné odpoledne, případně zpovídejte zdravotnický personál tak, aby Vám nezůstaly žádné nezodpovězené otázky a pobyt u nás proběhl co nejklidněji a k Vaší spokojenosti.

V případě plánovaného příjmu je pro Vás jako první jídlo zajištěna večeře. Dítě se stravuje podle pokynů sester (na základě lékařem předepsané diety). Ve večerních hodinách proběhne vizita.

Během noci Vás (dítě) sestra upozorní, od kdy nesmí dítě jíst ani pít, obvykle se jedná o dobu 5-6 hodin před plánovaným začátkem operačního výkonu. Po probuzení ráno proběhne ranní vizita a sestry se ujmou Vašeho dítěte ke krátké předoperační přípravě, při které m.j. očistí operační pole (místo, kde bude chirurg operovat). Krátce před operací bude dítěti sestrou podána premedikace (léky k celkovému zklidnění a přípravě na vlastní anestézii).

Zhruba do hodiny poté bude Vaše dítě zřízcem odvezeno na operační sál (jste-li přijata, můžete dítě doprovodit ke dveřím operačního sálu – podle vlastního rozhodnutí). Na sále přebírá dítě do péče personál operačního sálu. Anesteziologická sestra zajistí žilní přístup (zavedením kanyly) tak, aby bylo možné spolehlivé podávání přesných dávek léků. Poté je dítě převezeno na operační sál, většinou již po nitrožilním podání uklidňujícího léku. Lékař – anesteziolog pak Vaše dítě uspí a po ukončení operace opět v krátké době probudí.

Po úplném probuzení je pak zřízcem za doprovodu sestry dítě převezeno zpět na své lůžko (či na lůžko intenzivní péče) a je pečlivě hlídáno až do plného vědomí. Máte-li dítě u svého lůžka, je nutno pečlivě sledovat, aby nezvracelo a aby volně dýchalo. Celková doba, kterou Vaše dítě stráví na operačním sále se pohybuje zpravidla mezi 1-3 hodinami.

Jak dlouho zůstane dítě po operaci v nemocnici?

U akutních operací se podle typu zánětu pohybuje celková délka pobytu na lůžku mezi 6 a 14 dny. U plánovaných apendektomií je většina pacientů propouštěna mezi 3. a 6. pooperačním dnem.

Bude dítě po operaci nějak omezeno a na jak dlouho?

Poprvé se může dítě napít za zhruba dvě až čtyři hodiny poté, co se vrátí z operačního sálu, ale zásadně až po svolení sestrou či lékařem. V den operace dítě může pouze pít čiré tekutiny (čaj, šťáva, voda), další zátěž stravou je nutno konzultovat se zdravotnickým personálem.

Po propuštění je potřeba dítě udržet v co největším klidu, aby bylo zabráněno prudké námaze místa operace. Krytí z operační rány nesnímejte a nemáčejte. Stehy budou vyjmuty mezi 6. a 8. pooperačním dnem při kontrole na naší ambulanci a bude též upřesněn další léčebný postup. Do první kontroly zůstává dítě v domácím ošetřování.

Při propuštění obdržíte do ruky propouštěcí zprávu pro Vás i pro Vašeho pediatra (tomu by měla být předána do 3 dnů od propuštění z nemocnice). Ve zprávě bude i uvedeno datum kontroly.

Při jakýchkoli pochybnostech o zdraví Vašeho dítěte v pooperačním období raději navštivte naši ambulanci, aby byly včas ošetřeny případné komplikace.

Na závěr Vás chceme poprosit, abyste se neostýchali zeptat na vše, co potřebujete vědět pro klid Váš i Vašeho dítěte, sestry i lékaři Vám Vaše dotazy ochotně zodpoví.

*Kolektiv lékařů a sester
Kliniky dětské chirurgie a traumatologie 3. LF UK a FTNSP*